

PIEŅEMTIE TEKSTI

P9_TA(2021)0283

Vispārējās Covid-19 pandēmijas radītās krīzes novēršana: ietekme, ko jaunattīstības valstīs radītu atbrīvojums no PTO TRIPS līguma ievērošanas attiecībā uz Covid-19 vakcīnām, ārstēšanu un aprīkojumu, kā arī ražošanas un izgatavošanas jaudas palielināšanu

Eiropas Parlamenta 2021. gada 10. jūnija rezolūcija par globālās Covid-19 krīzes novēršanu: ietekme, ko jaunattīstības valstīs radītu Covid-19 vakcīnu, ārstēšanas, aprīkojuma un ražošanas jaudas atbrīvojums no PTO TRIPS līguma ievērošanas (2021/2692(RSP))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Pasaules Tirdzniecības organizācijas (PTO) Nolīgumu par intelektuālā īpašuma tiesību komercaspektiem (*TRIPS*), jo īpaši tā 31. panta a) punktu,
- ņemot vērā 2001. gada 14. novembra Dohas deklarāciju par *TRIPS* līgumu un sabiedrības veselību,
- ņemot vērā PTO Intelektuālā īpašuma tiesību komercaspektu padomes 2015. gada 6. novembra lēmumu par atbrīvojuma pagarināšanu vismazāk attīstītajām valstīm (VAV), lai īstenotu *TRIPS* līguma noteikumus attiecībā uz farmaceitiskajiem produktiem,
- ņemot vērā Indijas un Dienvidāfrikas 2020. gada 2. oktobra paziņojumu, kurā prasīts atbrīvojums no dažiem noteikumiem *TRIPS* līgumā par Covid-19 profilaksi, ierobežošanu un ārstēšanu, kuru līdzatbalstīja Svatini, Kenija, Mozambika un Pakistāna un kuru atbalstīja 100 citas valstis,
- ņemot vērā pārskatīto priekšlikumu par atbrīvojumu no *TRIPS* noteikumu ievērošanas, par ko 2021. gada 21. maijā paziņoja 62 PTO dalībvalstis,
- ņemot vērā 243 pilsoniskās sabiedrības organizāciju 2021. gada 13. aprīļa atklāto vēstuli PTO ģenerāldirektoram par globālo problēmu risināšanu saistībā ar Covid-19 medicīnisko produktu, jo īpaši vakcīnu, nepietiekamu piegādi un nevienlīdzīgu pieejamību,
- ņemot vērā ASV tirdzniecības pārstāvja 2021. gada 5. maija paziņojumu, kurā apliecināts atbalsts pagaidu atbrīvojumam no *TRIPS* līguma,

- ņemot vērā Kostarikas Republikas prezidenta un Pasaules Veselības organizācijas (PVO) ģenerāldirektora 2021. gada 27. maija atklāto vēstuli, kurā visas PVO dalībvalstis vēlreiz aicinātas aktīvi atbalstīt Covid-19 tehnoloģiju piekļuves krātuvi (*C-TAP*),
 - ņemot vērā Pasaules Veselības samitā 2021. gada 21. maijā pieņemto Romas deklarāciju,
 - ņemot vērā PVO ģenerāldirektora, PTO ģenerāldirektora, Starptautiskā Valūtas fonda (SVF) rīkotājdirektora un Pasaules Bankas grupas prezidenta 2021. gada 31. maija vēstuli, kurā pausts aicinājums uzņemties jaunas saistības attiecībā uz vakcīnu pieejamības taisnīgumu un pandēmijas pārvarēšanu,
 - ņemot vērā Pasaules Tirdzniecības organizācijas (PTO) un Pasaules Veselības organizācijas ģenerāldirektoru 2020. gada 20. aprīļa kopīgo paziņojumu par atbalstu centieniem nodrošināt vitāli svarīgu medicīnas preču un citu preču un pakalpojumu normālu pārrobežu plūsmu,
 - ņemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas Ilgtspējīgas attīstības programmu 2030. gadam un ilgtspējīgas attīstības mērķus (IAM),
 - ņemot vērā Reglamenta 132. panta 2. un 4. punktu,
- A. tā kā visā pasaulē ir bijuši aptuveni 172 000 000 Covid-19 inficēšanās gadījumu, kā rezultātā dzīvību zaudējuši vairāk nekā 3 700 000 cilvēku, un miljoniem cilvēku ir saskārušies ar vēl nepieredzētām ciešanām, stresu un iztikas līdzekļu iznīcināšanu; tā kā ilgstošas Covid-19 saslimstības sekas skar 10 % pacientu visā pasaulē, izraisot darbvieta zudumu, nabadzību un smagu sociālekonomisko neaizsargātību;
 - B. tā kā, ņemot vērā pašreizējo globālo Covid-19 pandēmiju, ir vajadzīga globāla stratēģija vakcīnu, diagnostikas, ārstēšanas un aprīkojuma ražošanas un izplatīšanas jomā; tā kā, lai risinātu ar pandēmiju saistītās veselības problēmas, ir nepieciešama holistiska, zinātniska un uz faktiem balstīta pieeja; tā kā dzimumsensitīva un starpnozaru pieeja ir būtiska līdztiesības panākšanai un visos vakcinācijas procesa posmos — no izstrādes līdz pat izvēršanai;
 - C. tā kā vakcīnas ir tipisks gadījums, kad lielas pozitīvas ārējas ietekmes dēļ tās uzskatāmas par globālu sabiedrisko labumu un jānodrošina bez maksas; tā kā attīstītajās valstīs visi iedzīvotāji saņem bezmaksas vakcīnas; tā kā būtu ētiski nepieņemami, ja šis princips netiktu piemērots daudz nabadzīgākiem cilvēkiem jaunattīstības valstīs;
 - D. tā kā 2001. gada 14. novembrī Dohā pieņemtajā deklarācijā par TRIPS līgumu un sabiedrības veselību noteikts, ka TRIPS līgums ir īstenojams un interpretējams tā, lai tas nodrošinātu ieguvumu sabiedrības veselībai — veicinot gan esošo zāļu pieejamību, gan jaunu zāļu izstrādi; tā kā PTO TRIPS padome 2015. gada 6. novembrī nolēma līdz 2033. gada janvārim pagarināt pārejas periodu vismazāk attīstītajām valstīm (VAV) attiecībā uz noteiktiem pienākumiem saistībā ar zāļu patentiem;
 - E. tā kā ir būtiski nodrošināt vakcināciju visneaizsargātākajām iedzīvotāju grupām valstīs ar zemiem un vidējiem ienākumiem par pieņemamu cenu; tā kā ir pierādījies, ka vakcīnas, kuru pamatā ir mRNS, ir ne vien visefektīvākās, bet arī visdārgākās vakcīnas tirgū;

- F. tā kā līdz 2021. gada jūnijam visā pasaulē ir ievadīti aptuveni 1,6 miljardi vakcīnu devu, no kurām ievērojams vairākums — rūpnieciski attīstītajās valstīs un vakcīnu ražotājvalstīs; tā kā 29 visnabadzīgākajās valstīs, kurās dzīvo aptuveni 9 % pasaules iedzīvotāju, ir ievadīti tikai 0,3 % no pasaulē ievadītajām vakcīnas devām; tā kā SVF lēš, ka gadījumā, ja vakcīnu izplatīšana tiktu paātrināta, tādējādi ierobežojot vīrusa izplatību, pasaules IKP varētu iegūt vairāk nekā 7 triljonus EUR; tā kā ES ir dalībvalstīm izdalījusi vairāk nekā 260 miljonus vakcīnu un uz trešām valstīm eksportējusi vairāk nekā 226 miljonus vakcīnu, no kurām tikai 10 % nonāk vismazāk attīstītajās valstīs (VAV);
- G. tā kā rodas jauni un satraucoši Covid-19 varianti, kas ir lipīgāki, nāvējošāki un mazāk uzņēmīgi pret vakcīnām, un tiem var būt nepieciešamas papildu vakcīnu injekcijas, kā rezultātā pieprasījums var palielināties ievērojami virs sākotnēji aplēstajiem 11 miljardiem nepieciešamo devu; tā kā, lai panāktu pasaules mēroga vakcināciju, ir būtiski palielināt ražošanu; tā kā vakcīnu ražošanas palielināšana ir globāla prioritāte; tā kā protekcionisma pasākumi vai ar tarifiem nesaistīti tirdzniecības šķēršļi nedrīkst kavēt globālās izejvielu piegādes ķēdes; tā kā lielākā daļa valstu, kurās tiek ražotas vakcīnas, diemžēl ir noteikušas aizliegumu eksportēt vakcīnas un to sastāvdaļas, neļaujot palielināt ražošanu pasaulē un radot vājās vietas piegādes ķēdēs;
- H. tā kā pētniecībā un izstrādē, klīniskajos izmēģinājumos un iepirkumā ir investēti milzīgi privātā un publiskā finansējuma līdzekļi un resursi, lai atklātā un pieejamā veidā izstrādātu vakcīnas un Covid-19 ārstēšanas līdzekļus; tā kā privātā un publiskā sektora pētījumi, veselības iestādes, priekšplāna darbinieki, zinātnieki, pētnieki un pacienti ir savākuši par vīrusu informāciju, ko farmācijas uzņēmumi ir izmantojuši;
- I. tā kā brīvprātīgām licencēm vajadzētu būt visefektīvākajam līdzeklim, kā veicināt ražošanas paplašināšanu un zinātības nodošanu; tā kā neviens privāts uzņēmums nav piedalījies Covid-19 tehnoloģiju pieejamības rezerves (*C-TAP*) iniciatīvā, kurā farmācijas uzņēmumi tiek aicināti apņemties īstenot pārredzamu, neekskluzīvu un globālu brīvprātīgo licencēšanu; tā kā saskaņā ar PVO datiem 19 ražotāji no vairāk nekā divpadsmit Āfrikas, Āzijas un Latīņamerikas valstīm ir izrādījuši gatavību palielināt mRNS vakcīnu ražošanu; tā kā pašlaik pasaules ražošanas jauda Covid-19 vakcīnu ražošanai tiek izmantota tikai 40 % apmērā;
- J. tā kā daudzas jaunattīstības valstis ar nepietiekamu ražošanas jaudu vai bez tās joprojām saskaras ar ievērojamu politisku spiedienu un juridiskām grūtībām, kas neļauj tām izmantot *TRIPS* elastīguma iespējas, jo īpaši 31. panta a) punktu, un farmaceitisko produktu importa un eksporta process ir apgrūtināts un ilgstošs;
- K. tā kā patenti un cita veida intelektuālā īpašuma aizsardzība nodrošina aizsardzības pasākumus uzņēmējdarbības riskam un daudzpusējs intelektuālā īpašuma tiesību (IĪT) tiesiskais regulējums nodrošina stimulus, kas ir būtiski, lai sagatavotos turpmākām pandēmijām; tā kā globāla vienlīdzīga piekļuve vakcīnām, diagnostikai un ārstēšanai par pieņemamu cenu ir vienīgais veids, kā mazināt pandēmijas globālo ietekmi uz sabiedrības veselību un ekonomiku, un viens no svarīgiem ieguldījumiem šā mērķa sasniegšanā ir pagaidu atteikšanās no starptautiskajām intelektuālā īpašuma aizsardzības saistībām attiecībā uz zālēm, medicīniskām ierīcēm un citām veselības tehnoloģijām, kas saistītas ar Covid-19;
- L. tā kā sakarā ar līdz šim nepieredzētu un satraucošu epidemioloģisko situāciju Indijā šīs

valsts valdība noteica aizliegumu eksportēt vakcīnas, izraisot piegādes traucējumus pasaulē un *COVAX* mehānismā; tā kā ES ir viens no lielākajiem atbalsta sniedzējiem *COVAX* mehānismā; tā kā ES tā dēvētās Eiropas komandas ("*Team Europe*") ietvaros ir apņēmusies līdz 2021. gada beigām ziedot vēl 100 miljonus devu izmantošanai valstīs ar zemiem un vidējiem ienākumiem;

- M. tā kā poliomiēlīta vakcīna tika laista tirgū bez patentiem un poliomiēlīts daudzos pasaules reģionos ir izskausts; tā kā Nelsona Mandelas vadītā Dienvidāfrikas Republikas valdība bija spiesta izmantot piespiedu licencēšanas iespēju, lai nemaksātu pārmērīgu cenu daudz nacionāliem zāļu ražotājiem, kuri izmantoja HIV ārstēšanas līdzekļu patentus, bet nodrošinātu cenas ziņā pieejamu un kvalitatīvu ģenētisko ekvivalentu pieejamību;
 - N. tā kā ir jāuzlabo piegādes ķēdes jaunattīstības valstīs; tā kā vietējās ražošanas paplašināšana, iedzīvotāju informētība un lielāks atbalsts izplatīšanai jaunattīstības valstīs varētu palielināt vakcinēto personu skaitu pasaulē; tā kā Covid-19 apkarošanas rīku pieejamības paātrināšanas iniciatīvai (iniciatīva "*ACT Accelerator*") joprojām ir satraucošs finansējuma iztrūkums 18,5 miljardu USD apmērā;
 - O. tā kā ES prioritātēm vajadzētu būt nodrošināt taisnīgu pasaules mēroga piekļuvi vakcīnām, diagnostikai, terapijai un citiem medicīnas preču risinājumiem, saglabājot piegādes ķēžu atvērtību un izmantojot visus pieejamos instrumentus;
 - P. tā kā VAV jau ir piešķirts atbrīvojums, kas ir spēkā līdz 2033. gada 1. janvārim un skar *TRIPS* līguma noteikumu īstenošanu attiecībā uz zālēm, kā arī atbrīvojums, kurš piešķirts līdz 2021. gada 1. jūlijam un kura pagarinājums pašlaik tiek apspriests, atbrīvojot VAV no visām *TRIPS* līguma saistībām, izņemot 3., 4. un 5. pantu,
1. pauž lielas bažas par pandēmijas attīstību, jo īpaši valstīs ar zemiem un vidējiem ienākumiem; atgādina, ka Covid-19 pandēmija vēl nav beigusies un ka būs jāizstrādā jaunas vakcīnas mutāciju apkarošanai; uzsver, ka starptautiskajai sabiedrībai ir jādara viss iespējamais, lai ierobežotu Covid-19 pandēmiju, un ka ārkārtas apstākļos ir nepieciešami ārkārtas risinājumi; tāpēc uzsver, ka ir nepieciešama holistiska pieeja, par prioritāti nosakot ar Covid-19 saistīto veselības produktu pieejamību un cenu pieņemamību, Covid-19 vakcīnu ražošanas ievērojamu palielināšanu un ražošanas jaudas globālo ģeogrāfisko sadalījumu; uzsver, ka starptautiskās tirdzniecības politikai ir jābūt proaktīvai lomai šajos centienos, atvieglojot izejvielu, veselības jomas un medicīnisko izstrādājumu tirdzniecību, mazinot kvalificēta un pieredzējuša personāla trūkumu, risinot piegādes ķēdes problēmas un pārskatot intelektuālā īpašuma tiesību globālo satvaru saistībā ar nākotnē iespējamām pandēmijām; aicina atbalstīt proaktīvas, konstruktīvas un uz tekstu balstītas sarunas par pagaidu atbrīvojumu no PTO *TRIPS* līguma, lai uzlabotu globālo piekļuvi cenas ziņā pieejamiem ar Covid-19 saistītiem medicīniskiem izstrādājumiem un risinātu globālās ražošanas ierobežojumu un piedāvājuma trūkuma problēmas;
 2. atgādina, ka Dohas deklarācijā par *TRIPS* līgumu un sabiedrības veselību ir apstiprināts, ka *TRIPS* līgums neliedz un tam nebūtu jāliedz dalībvalstīm veikt pasākumus sabiedrības veselības aizsardzībai;
 3. norāda, ka ir vajadzīgi 11 miljardi devu, lai vakcinētu 70 % pasaules iedzīvotāju, un ir saražota tikai neliela daļa no šā apjoma; norāda, ka pieeja, kuras pamatā ir solījumi par

liekām dozām, ir nepietiekama; atgādina, ka pašreizējā Covid-19 situācijā Indijā *COVAX* saskaras ar 190 miljonu devu deficītu un tuvākajā nākotnē nesasniegs savus piegādes mērķus; norāda, ka ES ir nozīmīga līdzekļu devēja *COVAX* mehānismam gan finansējuma, gan vakcīnu kopīgas izmantošanas ziņā, turklāt gan ar *COVAX* starpniecību, gan divpusēji; tomēr prasa ES un tās partneriem ievērojami palielināt finansiālos un nefinansiālos devumus *COVAX* mehānismā; šajā sakarā atzinīgi vērtē dažu ražotāju apņemšanos piegādāt 1,3 miljardus vakcīnu devu par ražošanas izmaksām vai par zemu cenu, kā arī Eiropas komandas apņemšanos līdz gada beigām ziedot 100 miljonus devu valstīm ar zemiem un vidējiem ienākumiem, atgādinot, ka tiek lēsts, ka 2021. gadā ES dalībvalstis būs saņēmušas vismaz 400 miljonu vakcīnu devu pārpalikumu; atzinīgi vērtē arī ES civilās aizsardzības mehānisma sniegto atbalstu vakcīnu un palīgmateriālu piegādei; uzsver, ka *COVAX* apgādāšana ir jānosaka par prioritāti; pauž nožēlu par Apvienotās Karalistes un ASV centieniem izveidot otrreizēju tālākpārdošanas tirgu, lai pārdotu pārpalikušās vakcīnas citām rūpnieciski attīstītajām valstīm;

4. uzsver, ka globālajā reaģēšanā uz ārkārtas situācijām veselības jomā, no vienas puses, jāietver uz vajadzībām orientēta “pieprasījuma puses” pieeja, kas nodrošina kopīgu finansējumu un globāli koordinētus iepriekšējus pirkumus, un, no otras puses, integrēta “piedāvājuma puses” stratēģija ražošanas jaudas ievērojamai palielināšanai visā vērtības ķēdē; uzskata, ka, lai vakcīnas varētu izplatīt visā pasaulē, ir nepieciešams palielināt vakcīnu ražošanu pasaulē, labāk koordinēt piegādes un stiprināt, dažādot un padarīt noturīgākas vakcīnu vērtības ķēdes; mudina Komisiju sadarboties ar vakcīnu ražotājvalstīm, lai ātri likvidētu eksporta šķēršļus un aizstātu savu eksporta atļauju mehānismu ar eksporta pārredzamības prasībām, un uzstāj, ka vēlas saņemt šādiem datiem savlaicīgu un visaptverošu piekļuve; aicina ASV un Apvienoto Karalisti nekavējoties atcelt aizliegumu eksportēt vakcīnas un izejvielas, kas vajadzīgas vakcīnu ražošanai; prasa steidzami palielināt starptautiskās investīcijas un koordināciju, būtiski palielinot kritiski svarīgo vakcīnu izejvielu, piemēram, vienreizlietojamo preču un aktīvo farmaceitisko vielu, ražošanu, lai novērstu vājās vietas vakcīnu vērtības ķēdēs;
5. uzsver, ka ilgtermiņā ir steidzami jāpaplašina vakcīnu ražošana pasaulē, lai apmierinātu globālo pieprasījumu, un ka tādēļ ir vajadzīgas investīcijas ražošanas spējās jaunattīstības valstīs, lai tās kļūtu pašpietiekamākas; norāda, ka, lai to panāktu, ir efektīvi jānodod tehnoloģijas un zinātība; atzīst, ka vissvarīgākajam veidam šajā nolūkā vajadzētu būt stimuliem attiecībā uz brīvprātīgas licences līgumiem un brīvprātīgu tehnoloģiju un zinātības nodošanu valstīm, kurās jau darbojas vakcīnu ražošanas nozares; tomēr ir gatavs apspriest visus efektīvos un pragmatiskos risinājumus, lai vēl vairāk veicinātu vakcīnu ražošanu pasaulē, un aicina Komisiju šajā jautājumā jo īpaši sadarboties ar ASV un citām līdzīgi domājošām valstīm;
6. uzsver, ka intelektuālā īpašuma aizsardzība ir būtisks inovācijas un pētniecības stimuls visā pasaulē; norāda, ka šāda aizsardzība ir pamats brīvprātīgiem licencēšanas nolīgumiem un zinātības nodošanai un ka tāpēc tā drīzāk veicina vakcīnu pieejamību, nevis rada šķēršļus tai; brīdina, ka saskaņā ar patentu nepiemērojamības paradigmu uzņēmumiem būtu jāizmanto slepenība vai ekskluzivitāte, lai aizsargātu savas inovācijas; uzsver apdraudējumu, ko beztermiņa TRIPS līguma atbrīvojums radītu pētniecības finansējumam, jo īpaši pētniekiem, investoriem, izstrādātājiem un klīniskajiem izmēģinājumiem; uzsver, ka īpašumtiesību, tostarp intelektuālā īpašuma tiesību, aizsardzība ir Eiropas Savienības un tās dalībvalstu konstitucionāls pienākums;

7. ņem vērā Komisijas paziņojumu, ka tā paredz iespēju vajadzības gadījumā atvieglot piespiedu licencēšanas izmantošanu, lai nodrošinātu ātru pasaules mēroga piekļuvi vakcīnu ražošanai; aicina Komisiju noteikt objektīvus kritērijus attiecībā uz to, vai, kad un kādos gadījumos tā izmantos piespiedu licencēšanu; uzsver, ka TRIPS līgumā nav norādīti iemesli, kurus varētu izmantot, lai pamatotu piespiedu licencēšanu; uzsver, ka Dohas deklarācija par TRIPS un sabiedrības veselību apstiprina, ka valstis var brīvi noteikt piespiedu licenču piešķiršanas pamatojumu un noteikt, kas uzskatāms par valsts mēroga ārkārtas stāvokli; uzsver, ka piespiedu licencēšanai ir vajadzīgs efektīvs tiesiskais regulējums un tā varētu radīt juridiskus sarežģījumus jaunattīstības valstīs; aicina Komisiju izpētīt, vai un kā tā sniegs juridisku atbalstu piespiedu licencēšanai vismazāk attīstītajās valstīs; atzinīgi vērtē Komisijas novērtējumu attiecībā uz to, ka brīvprātīga licencēšana ir visefektīvākais instruments, lai veicinātu ražošanas paplašināšanu;
8. uzsver, ka Covid-19 apkarošanas rīku pieejamības paātrināšanas iniciatīvas (“ACT Accelerator” iniciatīva) veselības sistēmu savienošanas pīlārs ir jāstiprina, lai palielinātu apstrādes, uzglabāšanas, izplatīšanas un piegādes spējas visā pasaulē, jo īpaši mazāk aizsargātās valstīs; aicina ES un tās dalībvalstis pastiprināt iesaisti PVO, piešķirot prioritāti “ACT Accelerator” iniciatīvai kā daļai no ES globālās reakcijas visos tās diagnostikas, terapijas, vakcīnu un veselības sistēmu stiprināšanas pīlāros; uzsver nepieciešamību atbalstīt ražošanas jaudu Āfrikas kontinentā un ļoti atzinīgi vērtē Eiropas komandas paziņojumu par 1 miljarda EUR vērtu atbalstu iniciatīvai, kas vērsta uz to, lai palielinātu vakcīnu, zāļu un veselības tehnoloģiju ražošanu un pieejamību; uzsver arī to, cik svarīgs ir atbilstošs tiesiskais regulējums attiecībā uz farmaceitiskajiem produktiem; uzsver, ka ES tagad ir pienākums investēt reģionālos izplatīšanas centros, jo īpaši Āfrikā, un atbalstīt Āfrikas Zāļu aģentūras izveidi; šajā sakarā prasa atbalstīt vietējās apstiprinātājiestādes, apmācīt kvalificētu medicīnisko un tehnisko personālu vakcinācijas pārvaldībai, atbalstīt vakcīnu izplatīšanas ķēdes un palīdzēt pārvarēt tādus ierobežojumus kā dzesēšanas infrastruktūra, ģeogrāfiskais un sociālekonomiskais tvērums un vilcināšanās vakcinēties;
9. atkārtoti apliecina savu atbalstu PVO Covid-19 *C-TAP* iniciatīvai un mRNA vakcīnu tehnoloģiju nodošanas centram; pauž nožēlu, ka farmācijas uzņēmumi līdz šim ir nolēmuši neiesaistīties *C-TAP* iniciatīvā; mudina Komisiju stimulēt farmācijas uzņēmumus dalīties ar savām tehnoloģijām un zinātību, izmantojot *C-TAP*, un turpmākajos ES pirkuma priekšlīgumos iekļaut saistības par tehnoloģiju nodošanas partnerībām ar trešām pusēm, jo īpaši jaunattīstības valstīm; mudina Komisiju sarunās par nākamās paaudzes Covid vakcīnām pilnībā izmantot savu ietekmi, lai nodrošinātu, ka izstrādātāji par zemām izmaksām nodod savas tehnoloģijas valstīm ar zemiem un vidējiem ienākumiem; prasa aktīvi kartēt uzņēmumus, tostarp apakšuzņēmējus, kuriem ir nepieciešamā zinātība tehnoloģiju nodošanai, un savest tos kopā ar uzņēmumiem, kam ir dīkstāvē esošas ražošanas iekārtas;
10. prasa ES nodrošināt, ka tiek pilnībā publiskoti turpmākie pirkuma priekšlīgumi, jo īpaši attiecībā uz nākamās paaudzes vakcīnām; aicina ES integrēt saistības attiecībā uz neekskluzīvu globālo licencēšanu, komercnoslēpumiem, īpašniekdatiem un tehnoloģiju nodošanu un iekļaut pārredzamības prasības piegādātājiem, tostarp par izmaksu un ieguvumu analīzi par katru produktu; uzsver, ka šīm pārredzamības prasībām nevajadzētu liegt Komisijai vajadzības gadījumā rīkoties kā konkurētspējīgam pretendentam; atgādina, ka sarunās par Covid-19 vakcīnu līgumiem ir vajadzīga maksimāla pārredzamība, tostarp ar vakcīnu kontaktgrupas starpniecību tieši iesaistot

Eiropas Parlamenta deputātus līgumisko lēmumu pieņemšanas procesos; sagaida, ka Eiropas Parlaments regulāri saņems visaptverošu un detalizētu vakcīnu ražošanas, importa, eksporta un prognožu analīzi, tostarp informāciju par ES eksporta galamērķa valsti, kā arī par importēto vakcīnu un vakcīnu sastāvdaļu izcelsmi;

11. atzīst, ka tirdzniecības atvieglošanai un eksporta ierobežojumu limitēšanai, ražošanas paplašināšanai, tostarp vakcīnu ražotāju un izstrādātāju solījumiem, un *TRIPS* nolīguma elastīgumam attiecībā uz obligātajām licencēm ir liela nozīme globālās vakcinācijas palielināšanā; atzinīgi vērtē PTO ģenerāldirektora centienus iesaistīt dalībvalstis uz dialogu balstītā risinājumā; norāda uz Eiropas Savienības paziņojumu PTO Ģenerālpadomei un *TRIPS* padomei par steidzamiem tirdzniecības politikas risinājumiem Covid-19 krīzes pārvarēšanai, kas ietver trīs papildu pīlārus, tostarp tirdzniecības atvieglošanu un eksporta ierobežojumu limitēšanu, kā arī ražošanas paplašināšanu; paredz, ka Komisija aktīvāk iesaistīsies PTO Tirdzniecības un veselības iniciatīvas noslēgšanā līdz PTO 12. ministru konferencei 2021. gada novembrī; turklāt aicina PTO 12. ministru konferencē izveidot Tirdzniecības un veselības komiteju, lai izdarītu secinājumus no pandēmijas, nāktu klajā ar priekšlikumiem, kā palielināt PTO reaģēšanas efektivitāti starptautisku veselības krīžu laikā, un sagatavotu tirdzniecības pīlāru starptautiskam pandēmijas līgumam ar mērķi risināt piegādes ķēdes traucējumus, palielināt ražošanas jaudu, vērsties pret cenu spekulācijām un pārskatīt PTO tiesību sistēmu, ņemot vērā gūto pieredzi;
12. uzsver, ka ES būtu jāuzņemas vadoša loma un jāturpina iesaistīties daudzpusējos un globālos centienos vakcīnu izplatīšanas, koordinācijas un daudzgadu plānošanas jomā gaidāmajās *TRIPS* padomes sanāksmēs 2021. gada 8. jūnijā un 14. oktobrī, G7 samitā 2021. gada 11.–13. jūnijā, 2021. gada G20 samitā, 2021. gada ES un ASV samitā, 2021. gada ANO Ģenerālajā asamblejā, 2021. gada Pasaules Veselības asamblejā, PTO 12. ministru konferencē un pēc tam;
13. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei, Komisijai, dalībvalstu valdībām un parlamentiem, Eiropas Ārējās darbības dienestam, Pasaules Veselības organizācijas ģenerāldirektoram, Pasaules Tirdzniecības organizācijas ģenerāldirektoram, G20 valstu valdībām, Starptautiskajam Valūtas fondam, Pasaules Bankai, Apvienoto Nāciju Organizācijas ģenerālsekretāram un ANO Ģenerālās asamblejas locekļiem.